ESKİ İZLERLE YENİ ÇİZGİLER

30 AĞUSTOS - 7 EYLÜL 2019
TEPEBAĞ/ADANA

ULUSAL KENT ATÖLYESİ ÇALIŞMASI

SEYHAN BELEDİYESİ

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ 1973
MİMARLIK BÖLÜMÜ

TMMOB
MİMARLAR ODASI
ADANA ŞUBESİ

CEPHELER - DUVARLAR - BOŞLUKLAR - SINIRLAR - KENARLAR

İZLERİNİZİ BEKLİYOR

SON BAŞVURU TARİHİ: 26-07-2019
KATILIMCILARIN BELİRLENMESİ İLANI: 29-07-2019
www.adanamimod.org.tr

AMAÇ & KAPSAM

ESKİ İZLERLE YENİ ÇİZGİLER

TEPEBAĞ Kent Atölyesi'nin bir haftalık yaz okulunda kente dair 3500 yıllık İZLERin keşfi ve yeniden yorumlanmasını irdeleyeceğiz. "Mimari mirası koruma" adı altında izlenen güncel politikaların ve bakış açılarının, kentin yeniden kullanımına nasıl etki edebileceğini tartışacağız. Eskinin izini bugünün çizgileri ile sürerken "koruma" kavramına dair kabul gören "yerel" ve "küresel" benzeri tanımların temelini ve kentin bu bağlamlara indirgenmesini de sorgulayabilmek istiyoruz. Tarihi kent merkezini sürekli bir değişim içerisinde olan, çeşitli mekânsal ilişki ağları, üzerinden şekillenen bir mekân olarak belgelemeyi, tartışmayı ve anlamayı hedefliyoruz.

3500 YILLIK KENTİN İZLERİNİN PEŞİNDE

TEPEBAĞ KENT ATÖLYESİ

Belgeleme derken, yalnızca var olanı gösterme iddiasındaki belgeleme yöntemlerini ve bu yöntemlerin kenti ve insanı nesneleştirme eğilimini tartışmaya açıyoruz. Kenti yeniden hep beraber eleştirel ufkumuzu içselleştirerek öğreneceğimiz bir ortamı mümkün kılmayı hedefliyoruz.

Bu bağlamda, Adana tarihi kent dokusundaki kentsel boşlukların kullanıma kazandırılması, görünür kılınması ve daha yaşanılır hale getirilmesi amacıyla çeşitli illerdeki farklı üniversitelerden mimarlık öğrencilerinin katılımı ile bir yaz okulu gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir. Bu hedefle katılımcıların etkinlik ile bölgenin bilinen ve bilinmeyen yönlerini birlikte ve ayrı ayrı keşfetmeleri, keşfettikleri yönleri ise farklı araçlarla görünür kılmaları amaçlanmaktadır.

AMAÇ & KAPSAM

KAPSAM

Çalışma kapsamında Adana kentinin tarihi dokusunun yoğunlukta olduğu Kayalıbağ Mahallesi seçilmiştir. 30 Ağustos-7 Eylül tarihleri arasında 9 günlük bir programla gerçekleştirilmesi düşünülen atölye çalışmalarında,

1. Öğrencilerin alan analizi gerçekleştirmesi,
2. Bölge ihtiyaçlarının belirlenerek, çeşitli çözümlerin üretilmesi (kent mobilyası tasarlanması, kentsel boşlukların kullanıma kazandırılması),
3. Durağan halde bulunan alanların aktif hale getirilmesi (Yaşayan mahalle kurgusunun oluşturulması),
4. Seyhan'ın tarihi dokusu ile birlikte turizm ve kültür potansiyelinin açığa çıkartılması,
5. Tüm atölye süreçlerinin sonunda ürünlerin elde edilmesi,

Beklenmektedir.

Katılımcı öğrenciler beş ayrı grup halinde, bir yandan proje yürütücülerinin eşliğinde üretim sürecine dahil olurken, bir yandan da yürütücüler ve davetli eğitmenler tarafından gerçekleştirilecek sunumlar ile bir öğrenme süreci yaşayacaklardır.

Yaz okulu çalışmaları kapsamında Seyhan Belediyesi, Çukurova Üniversitesi Mimarlık Bölümü ve Mimarlar Odası Adana Şubesi iş birliğiyle mimarlık kültürünün yaygınlaşması için mimarlık ve halk buluşmaları, söyleşiler, geleneksel değerlerin paylaşılması, kültürel değerlerin yerinde deneyimlenmesi ve kültürel gezi programları gerçekleştirilecektir.

Atölye çalışmaları sonucunda ürünlerin toplumla buluşması ve tartışmaları, halk, yerel yönetim ve karar vericilerin katılımı ile gerçekleşecektir.

TEPEBAĞ BÖLGESİ

Tepebağ Bölgesi: Adana'nın ilk yerleşim yeri olup, Tepebağ Höyüğü ve tarihi binaları bünyesinde bulundurması nedeniyle önemlidir (Şekil 1). 1974 yılında 1. ve 3. derece sit alanı ilan edilen bölgedeki sokaklar dar ve eğimlidir. Genellikle de çıkmaz sokaklardır. Tarihi yapılar, küçük parsellerde, 1-2 katlı, bitişik nizam ve yola cephesi olan binalar olmuştur. Bu evler bahçesiz ve küçük avlulu binalardır. Günümüze, bu binalardan çok azı ulaşabilmiştir. Ulaşabilen tarihi binalar ise, genellikle harap ve terkedilmiş durumdadır.

Adana kenti tarihi dokusu 3 bölgede yoğunlaşmıştır. Tarihi ticaret ve kent merkezi olan Ulu Cami ve arastaların bulunduğu 1. Bölge, tarihi konut dokusunun ve anıtsal yapıların dağınık olarak yerleştiği Sarıyakup ve Türkocağı mahallelerinin oluşturduğu 2. Bölge ve Adana'nın ilk yerleşim yeri olan Tepebağ Höyüğü'nün bulunduğu, geleneksel konut dokusunun en fazla olduğu, geleneksel sivil konut mimarisinin en güzel örneklerine sahip Tepebağ ve Kayalıbağ mahallelerinin oluşturduğu 3. Bölge Tepebağ Bölgesidir.

KORUMA ALANI

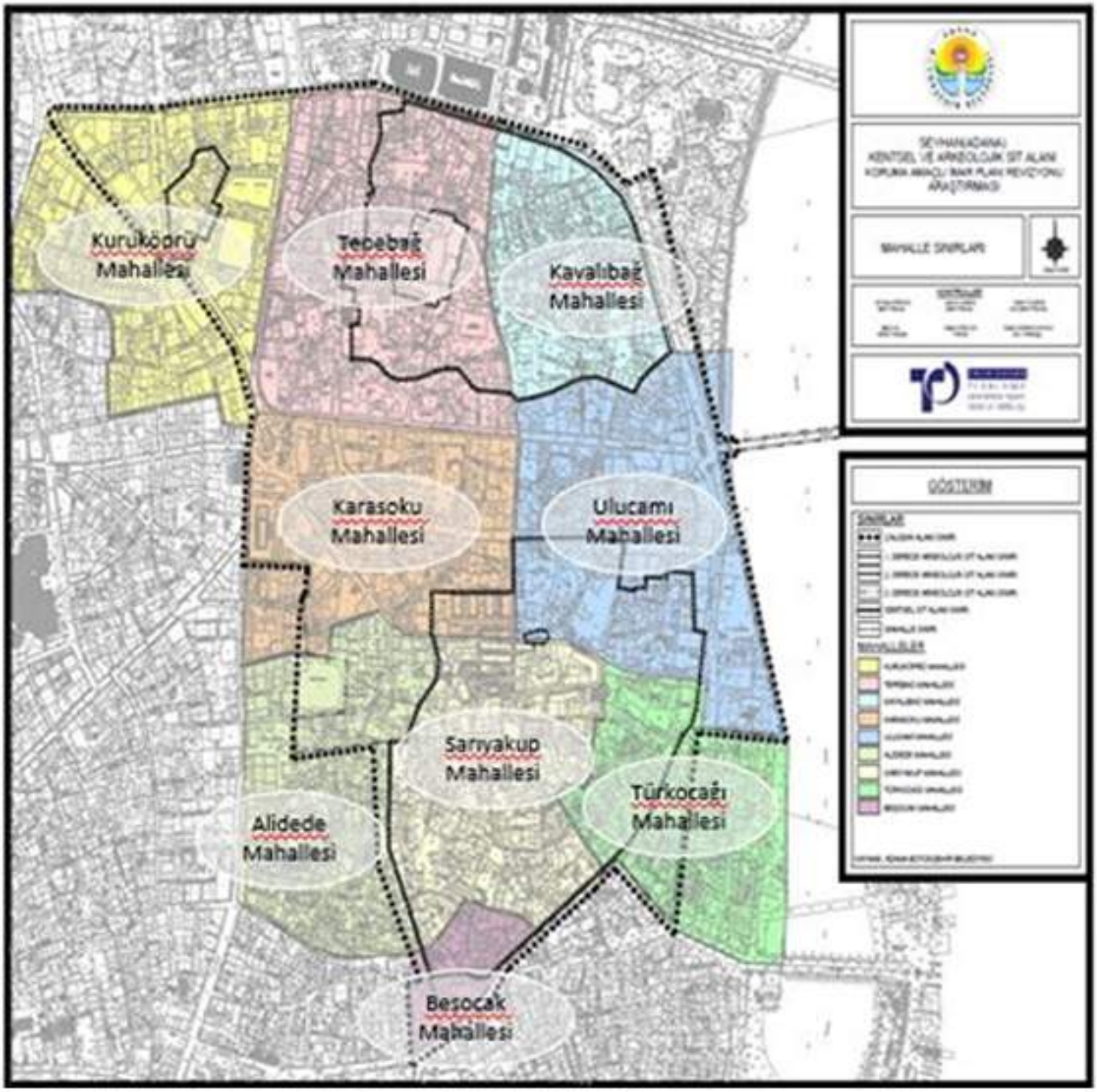

ALAN SEÇİMİ (KAYALIBAĞ MAHALLESİ)

Kayalıbağ Mahallesi'ndeki Adana'nın simge yapılarından olan Musa Bali Konağı'ndan Seyhan nehri, Atatürk Evi ve Bosnalı Salih Efendi'nin yaptırdığı sıra konaklara doğru uzanan sokak dikkat çekmektedir. Adana'ya gelen turistlerin ideal yürüyüş yolu olarak kullandığı bu sokağın üzerinde dört konağın yanı sıra Cumhuriyet döneminin meşhur Kurtuluş Okulu ve Adana surlarının en büyük kalıntısı bulunmaktadır. Ayrıca, bu sokak Şeyhoğlu Camisi ile plansal birliktelik yaşamaktadır (26012 ve 26005). Bu sokaklarda dar ve geleneksel konut/sokak yaşamı sürdürülmektedir. Söz konusu sokaklarda Seyhan Belediyesi ve Adana Büyükşehir Belediyesinin kamulaştırdığı ve projelerini yürüttüğü yapılar mevcuttur. Hali hazırda Arkeolojik sit alanı içerisinde, Tepebağ ve Kayalıbağ mahalleleri arasında bulunan ve koruma imar planında "Protokol Yolu" olarak ifade edilen Musa Ballı Sokağı'nın (eski adı: Av. Turhan Arun Sokağı) sokak sağlıklaştırılması Seyhan Belediyesi tarafından tamamlanmıştır.

Adana'nın tarihi kent dokusu örneklerini bünyesinde barındıran Kayalıbağ Mahallesi, sokakları, tescilli konakları, ibadethane ve eğitim yapıları ile birlikte çalışma için başlangıç noktası olarak düşünülmüştür. Aynı zamanda Seyhan Nehri - Sıra Konaklar - Sinema Müzesi - Atatürk Evi - Tarihi Sur ve sonrasında Arkeopark ile tamamlanan gezi rotasının tarihi kent sokaklarının kimliğini gösterir şekilde gelişmesini sağlamak amacı ile Kayalıbağ bölgesi yaz okulu kapsamında çalışma alanı olarak seçilmiştir.

TESCİLİ ALAN GÖSTERİMİ

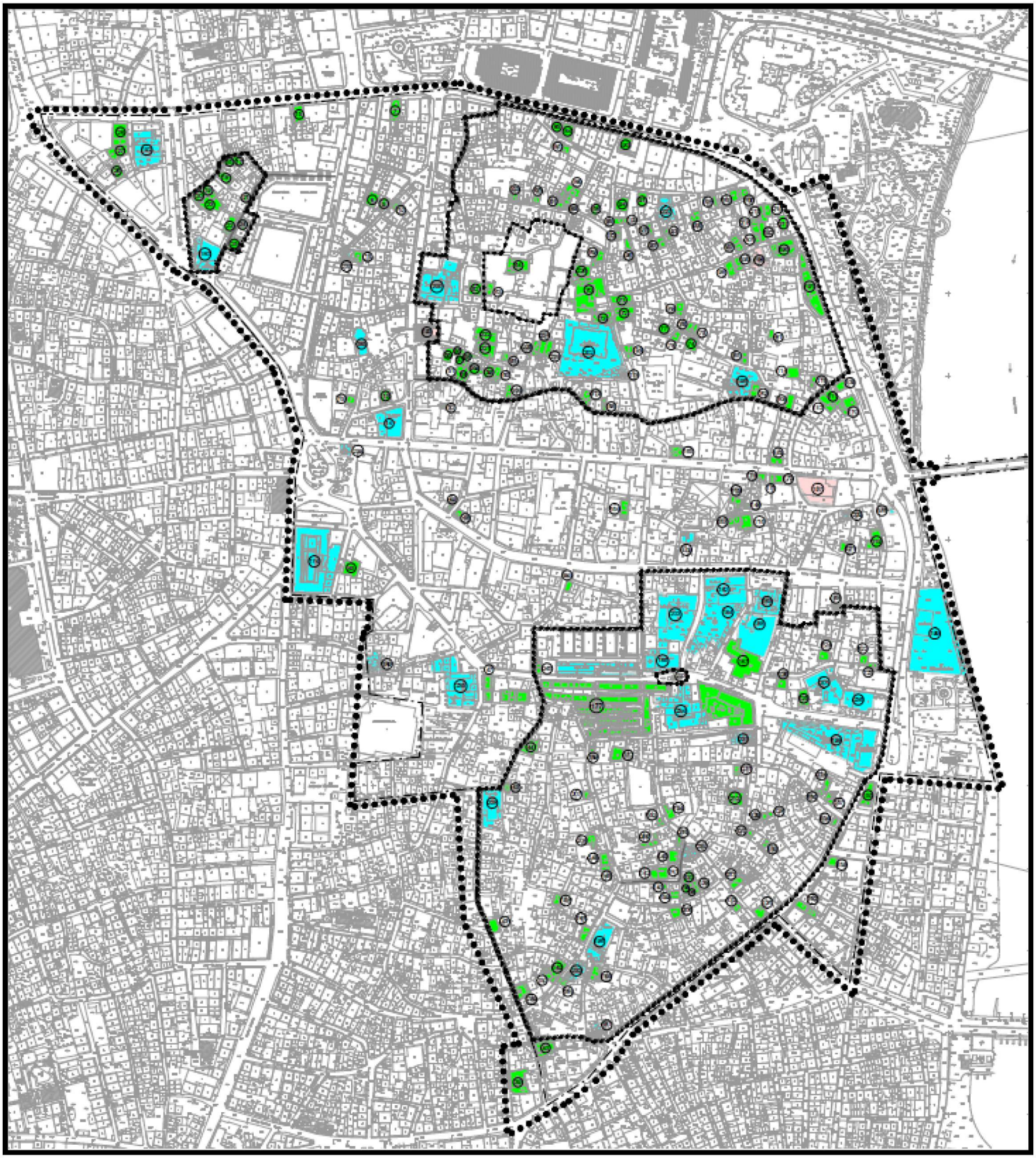

ZEMİN KAT ARAZİ KULLANIMI

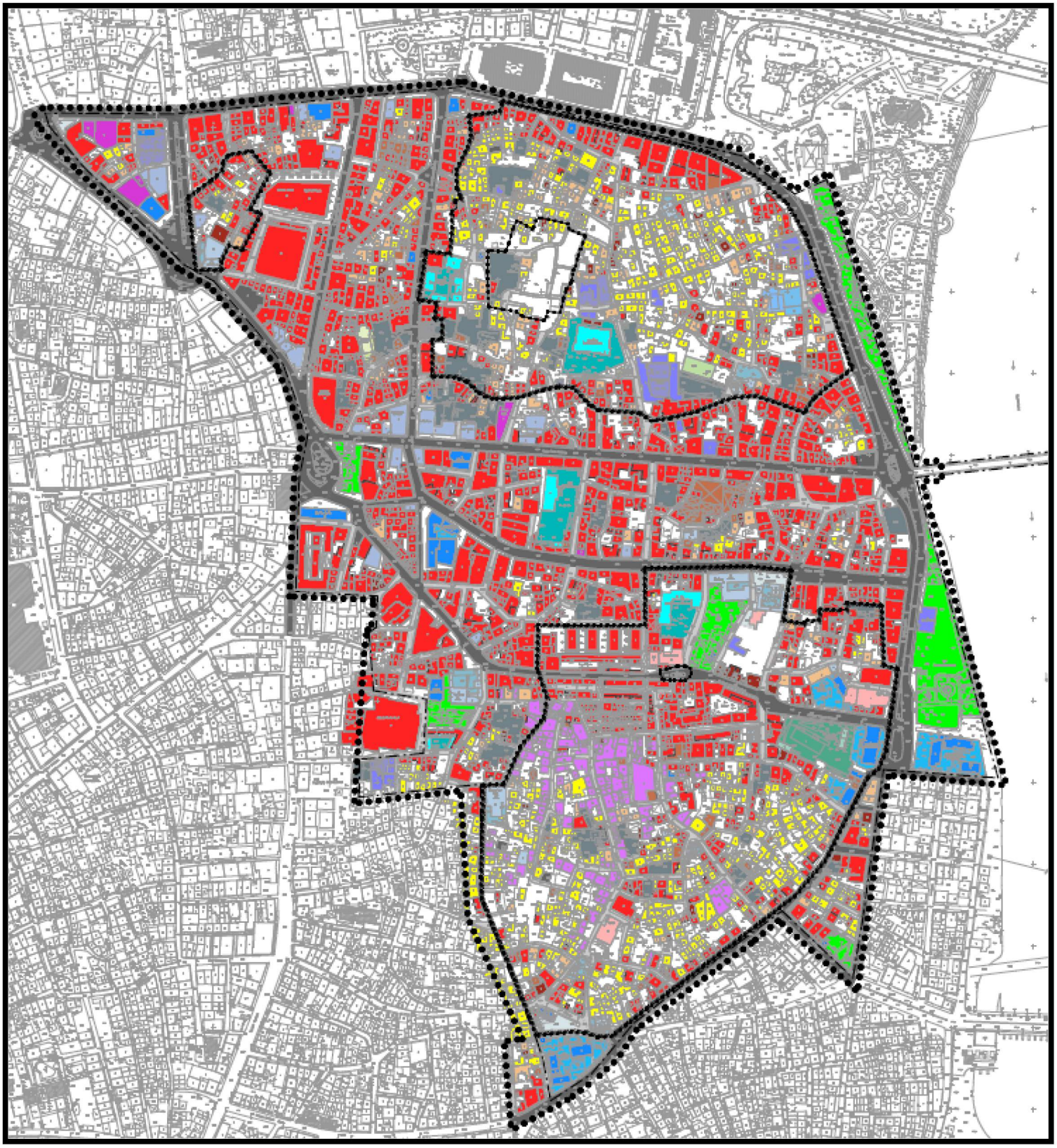

KORUMA AMAÇLI İMAR PLANI

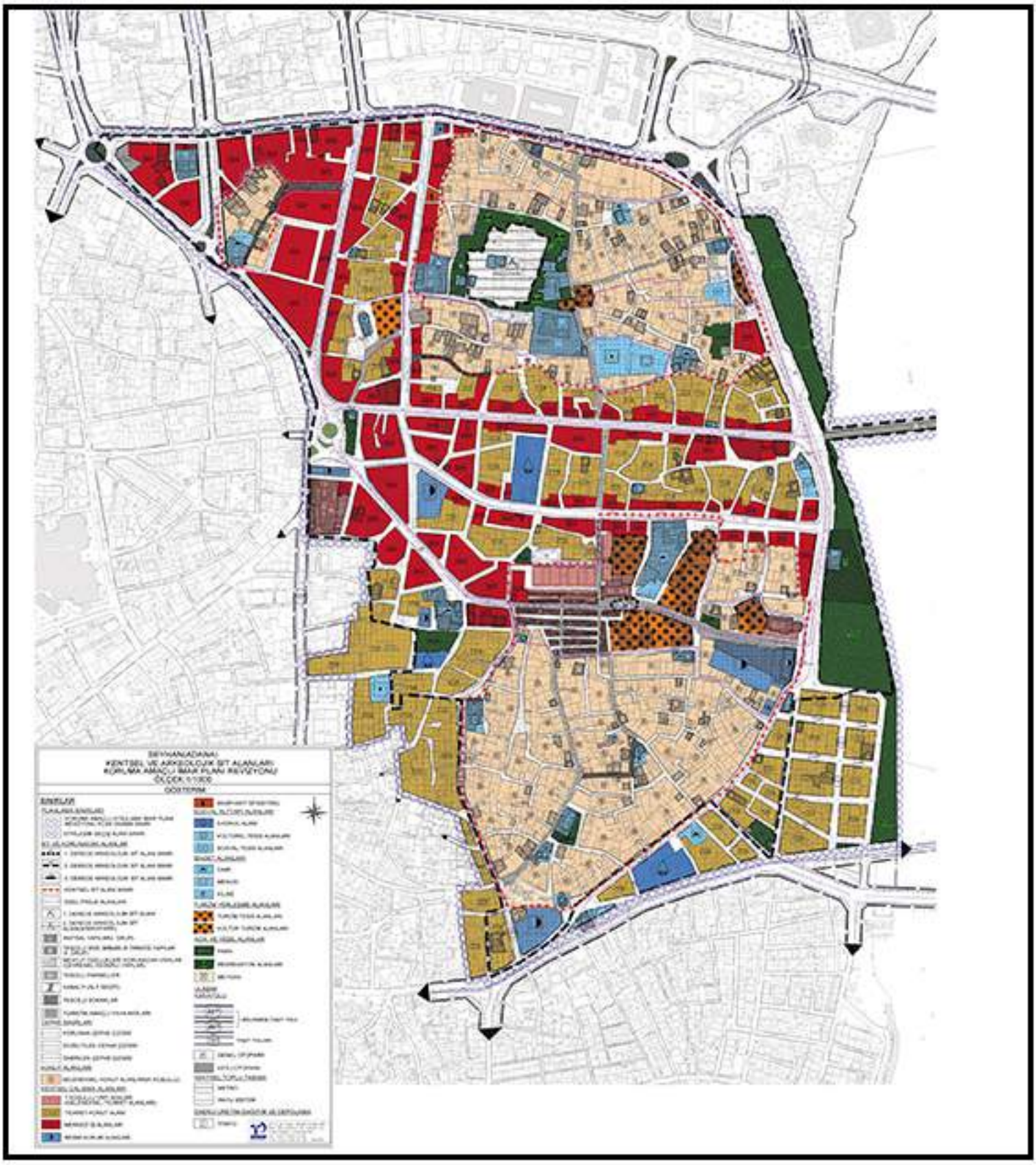

ZAMANA YENİLMECEK!

''NE DOĞUDAYIM NE BATIDAYIM, AYAĞIMIN BASTIĞI YERDEYİM''

CENGİZ BEKTAŞ

SEYHAN NEHRİ'nin kenarında, daha insanca yaşayacağı bir dünyanın düşünü kurarak suyun akışına bakan, ufak tefek, kavruk, ince mi ince, ama ruhu babayiğit bir oğlan, başkaldırmaya mecbur bir İNCE MEMED, işte tam bu kentte YASAR KEMAL'in kaleminden kâğıda döküldü.

Batı'nın büyük sultanları, YAVUZ'lar, SÜLEYMAN'lar işte bu kentten, bu kentin TAŞ KÖPRÜ'sünden geçip gittiler doğunun topraklarını fethetmeye, bu kentten döndüler geri İSTANBUL'a. Koca SINAN geçti bu kentten defalarca telaş içerisinde etrafına bakmadan.

Roma'nın imparatorları bu kenti kullandılar yüzlerce kez batıdan doğuya ve doğudan batıya gitmek için.

BÜYÜK İSKENDER geçti bu kentten sadece bir kere batıdan doğuya.

Hitit Prensesi PUDUHEPA geçti tarihin ilk aşk mektubuyla batıdan doğuya.

Güzeller güzeli AFRODİT geçti doğudan batıya.

Bu kentten onlarca ayrı devletin yüzlerce beyi, kralı, imparatoru geçti doğudan batıya batıdan doğuya.

Bu kentten 12 cumhurbaşkanı ve onlarca başbakan geçti doğudan batıya batıdan doğuya.

Bu kentten önce koskoca hayalleriyle subay MUSTAFA KEMAL geçti kaybedilmiş bir savaşın dönüşünde doğudan batıya, daha sonra koca ATATÜRK geçti kazanılmış bir savaşın ve düşlerinden doğan yeni cumhuriyetin tüm güzelliği ihtişamıyla batıdan doğuya.

Bu topraklardan KARACAOĞLAN geçti sazıyla, ırağı yakın eden arap atlarıyla ve bitmez kavgasıyla DADALOĞLU geçti bu topraklardan, İNCE MEMED geçti isyanıyla, ORHAN KEMAL geçti ekmek kavgasıyla, MUZAFFER İZGÜ geçti kara mizahıyla, ABİDİN DİNO geçti mutluluğu arayan fırçasıyla, CAHİT ARF geçti matematik dehasıyla, bu topraklardan çizginin ve yazının iki ustası TURHAN ve İLHAN SELÇUK'lar geçti, BADİ EKREM geçti, ÇIRKIN KRAL geçti Altın Palmiye'siyle, bu topraklardan aslanlarıyla HALET ÇAMBEL geçti dünya tarihini yeniden yazarak, "Bir Bilim Adamı'nın ta Kendisi " MUSTAFA İNAN geçti göklere değen aklıyla, OĞUZ ATAY'ın rüyası SUNA KAN geçti büyülü kemanıyla ve daha yüzlercesi geçti düşleriyle, notalarıyla, kalemleriyle, atlarıyla ADANA'dan ya doğuya ya batıya…

ADANA VE İNSANLARI, DÜNYANIN DOĞUSU VE BATISI bu kenti anlatan en güzel tamlamalardır.

ADANA zengin tarihi ve Doğuyla Batının birleştiği yer olmasından kaynaklı coğrafyasıyla eşsiz bir kenttir. Bu özellikleri ve kaybetmeye başladığımız, mütevazi mimarisi ile yoğrulmuş insan ölçekli içe dönük avluları ve nehre doğru akan yollarından oluşan dokusu, kentin zorlayıcı iklimine göre şekillenmiş yapıları, insancıl, sürdürülebilir ve vazgeçilmez değerlerdir. Bu anlamda ADANA paha biçilemez bir okuldur.

SEYHAN BELEDİYESİ'nin çalışmalarını yürütürken ki önceliği bu mütevazı ama bir o kadar da zengin kentin yoğun tarihsel ve edebi mirasının geleceğe aktarılabilmesi ilkesini kentin bugüne kalmış geleneksel mimarisinde aramaktadır. Birincil hedef kentin zengin hafızasını canlı tutmayı başarabilmek ve bu hafızayı barındıran mevcut insan ölçekli mahalle ve konut dokusunun sürdürülebilirliğini sağlamaktır. İkincil hedef ise dokuya minimum müdahale ile içindeki hayatı da koruyarak yapıları ve dokuyu onarmaktır.

Tarihi ADANA içerisindeki her bir hatıraya, her bir yaşama ve her bir yapıya saygı duyarak, atının üzerinde ihtişamlı ordusuyla kenti geçen SULTAN SÜLEYMAN'ı, Roma İmparatoru HADRIANUS'u, Hitit Kralı ARNUWANDA'yı, Koca ATATÜRK'ü, nehrin kenarındaki İNCE MEMED'i, YILMAZ GÜNEY'in uzun Yol'unu unutmadan, ADANA'yı ADANA olarak yaşatarak gelecek nesillere aktarmak yapılan çalışmaların temel dayanağıdır.

SAİT ÖZKAL YÜREĞİR

PROGRAM			
30 AĞUSTOS 2019 Cuma (1. Gün)			
8.30-9.30	Kahvaltı		
9.30-12.00	Konaklama Alanına Yerleşme Serbest Zaman		
12.30-14.00	Öğle Yemeği		
14.30-18.30	Proje Alanı ve Tepebağ Gezisi		
19.00-20.00	Akşam Yemeği		
20.00-22.00	30 Ağustos Fener Alayına Katılım Tanışma		
31 AĞUSTOS 2019 Cumartesi (2. Gün)			
8.30-9.30	Kahvaltı		
10.00-12.00	Alan Gezisi		
12.30-14.00	Öğle Yemeği		
14.30-18.30	Sunumlar		
	14.30-15.30	**Deneysel Mimarlık**	
	15.30-16.30	**Tarihi Çevrede Yeni Yapı Yaklaşımı**	
19.00-20.00	Akşam Yemeği		
	İZler 1 Bireysel ÇALIŞMA	**MANİPÜLE ETME**	
20.00-21.00	"İzlenimler, Beklentiler" Üzerine (ANALİZLERİN SUNUMU) Soru-Cevap Serbest Kürsü		
01 EYLÜL 2019 Pazar (3. Gün)			
8.30-9.30	Kahvaltı		
10.00-12.00	**İZler 2 GRUP ÇALIŞMASI**	**BOŞLUKLARIN ANLAMLANDIRILMASI**	**PARAMETRİK TASARIM**
12.30-14.00	Öğle Yemeği		
14.30-18.30	Çalışmaya Devam…		
19.00-20.00	Akşam Yemeği		
20.00-22.00	**İZler 3 GRUP ÇALIŞMASI**	**IŞIK** "KASIM ÇELİK"	
22.00- ……..	Siz Nasıl İsterseniz…		

02 EYLÜL 2019 Pazartesi (4. Gün)			
8.30-9.30	Kahvaltı		
10.00-12.00	**İZler 2 GRUP ÇALIŞMASI**	**BOŞLUKLARIN ANLAMLANDIRILMASI**	**"Parazit Mimari"** ÖZLEM ŞENYİĞİT
12.30-14.00	Öğle Yemeği		
14.30-18.30	Çalışmaya Devam…		
19.00-20.00	Akşam Yemeği		
20.00-22.00	**İZler 4 GRUP ÇALIŞMASI**	**FOTOĞRAFLAMA** "ALTAY ÇOLAK"	
22.00- ……..	1/1 Uygulama İçin Seçme Zamanı		
03 EYLÜL 2019 Salı (5. Gün)			
8.30-9.30	Kahvaltı		
10.00-12.00	**İZler 5 GRUP ÇALIŞMASI**	**BOŞLUKLARI ANLAMLANDIRMA**	
12.30-14.00	Öğle Yemeği		
14.30-18.30	Çalışmaya Devam…		
19.00-20.00	Akşam Yemeği		
20.00-22.00	**İZler 6 TEKİL ÇALIŞMA**	**İzlenimlerini TABLETTE PAYLAŞ**	
04 EYLÜL 2019 Çarşamba (6. Gün)			
8.30-9.30	Kahvaltı		
9.30- 19.00	**EĞLENME /DİNLENME ZAMANI**		
19.00-20.00	Akşam Yemeği		
20.00-22.00	Siz Nasıl İsterseniz…		
05 EYLÜL 2019 Perşembe (7. Gün)			
8.30-9.30	Kahvaltı		
9.30- 12.00	**İZler 7 GRUP ÇALIŞMASI**	**KENT MOBİLYASI**	**BOŞLUKLARI ANLAMLANDIRMA**
12.30-14.00	Öğle Yemeği		
14.30-18.30	Çalışmaya Devam…		
19.00-20.00	Akşam Yemeği		
20.00-……	Siz Nasıl İsterseniz…		

06 EYLÜL 2019 Cuma (8. Gün)			
8.30-9.30	Kahvaltı		
9.30-12.00	**İZler 8 GRUP ÇALIŞMASI**	**KENT MOBİLYASI**	**BOŞLUKLARI ANLAMLANDIRMA**
12.30-14.00	Öğle Yemeği		
14.30-18.30	Çalışmaya Devam…		
19.00-20.00	Akşam Yemeği		
20.00-……	Siz Nasıl İsterseniz…		

07 EYLÜL 2019 Cumartesi (9. Gün)	
8.30-9.30	Kahvaltı
9.30- 12.00	**İZlerin Sergilenmesi**
12.30-14.00	Öğle Yemeği
14.30-18.30	**İZlerin Sunumu**
19.30-……	Gala Yemeği

SEYHAN BELEDİYESİ

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ 1973

MİMARLIK BÖLÜMÜ

TMMOB MİMARLAR ODASI ADANA ŞUBESİ